

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **1/ J. M., bytom Š., 2/ Ing. M. M., bytom T.**, zastúpení advokátom JUDr. Jozefom Tomkom, Advokátska kancelária v Prešove, Floriánova 2, proti žalovanému: **Poľovnícke združenie č. 2, Demjanka, Šarišské Dravce, IČO: 31 300 529**, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného a o nesúhlase Krajského súdu v Prešove s postúpením veci Okresným súdom Prešov, takto

r o z h o d o l :

Nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci **je d ô v o d n ý**.

Na prejednanie veci **je vecne a miestne príslušný Okresný súd Prešov**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 12. septembra 2011, č. k. 21S/4/2011 - 45 postúpil vec Krajskému súdu v Prešove ako vecne a miestne príslušnému podľa § 250d ods. 2 O.s.p..

Z dôvodov uvedeného rozhodnutia vyplýva, že okresný súd v danom prípade zistil, že žalobcovia sa žalobou domáhali zrušenia rozhodnutia Poľovníckeho združenia č. 2, Demjanka. Konštatoval, že toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po nadobudnutí jeho právoplatnosti a za predpokladu vyčerpania riadnych opravných prostriedkov. Mal za to, že v danom prípade vecná príslušnosť okresného súdu nie je založená zákonom č. 83/1990 Zb., pretože tento zákon sa nevzťahuje na združovanie občanov na výkon práva poľovníctva. Podľa názoru okresného súdu, keďže príslušný zákon č. 274/2009 Z. z., Správny poriadok, Občiansky súdny poriadok, ani iný zákon neustanovuje, že na preskúmanie tohto rozhodnutia sú vecne príslušné okresné sudy, je teda v prípade preskúmania tohto právoplatného rozhodnutia daná príslušnosť krajských súdov a keďže ide o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu so sídlom Šarišské Dravce, ktorý má sídlo v obvode Krajského súdu v Prešove, v tomto prípade je miestne príslušným tento krajský súd.

Krajský súd v Prešove nesúhlasil s postúpením predmetnej veci, namietajúc vecnú príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie a vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle ust. § 104a ods. 3 O.s.p. na rozhodnutie o vecnej príslušnosti.

Krajský súd v predkladacej správe uviedol, že s postúpením veci nesúhlasí, pretože právna charakteristika žalovaného poľovníckeho združenia neumožňuje vo veci konať krajskému súdu ako vecne príslušnému, lebo poľovnícke združenie nie je správnym orgánom

a teda vo veci nejde o konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ale o súkromnoprávny spor.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. v spojení s § 104a ods. 3, ods. 4 O.s.p. preskúmal vec predloženú Krajským súdom v Prešove a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci Okresným súdom Prešov je dôvodný.

Podľa ust. § 11 ods. 1 O.s.p. konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Podľa ust. § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa ust. § 104a ods. 1 O.s.p. súd skúma vecnú príslušnosť prv, než začne konať o veci samej.

Podľa ust. § 250d ods. 2 O.s.p. ak predseda senátu zistí, že súd nie je vecne alebo miestne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému súdu.

Podľa § 104a ods. 3 O.s.p. ak súd, ktorému bola vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí, predloží vec bez rozhodnutia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú súdy nižšieho stupňa viazané.

Z obsahu predloženého spisového materiálu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žalobcovia v 1. a 2. rade spoločnou žalobou podanou na Okresný súd Prešov dňa 5.9.2011 žiadali, aby súd zrušil rozhodnutie žalovaného o ich vylúčení z poľovničieho združenia.

Žalobcovia v dôvodoch žaloby uviedli, že žalovaný svojím rozhodnutím z 3.4.2011 v zmysle § 20 ods. 1, písm. a) Stanov Slovenského Poľovníckeho zväzu im uložil kárne opatrenie – vylúčenie z Poľovníckeho združenia, proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie, o ktorom v zmysle stanov rozhodovala členská schôdza dňa 29.5.2011, ktorá rozhodnutie výboru potvrdila, týmto nadobudlo rozhodnutie o vylúčení právoplatnosť. Rozhodnutie výboru Poľovníckeho združenia považovali za nezákonné, nakoľko pri prejednaní ich priestupku nemali možnosť sa vyjadriť k obvineniu a výbor prejednal priestupok len na základe písomnej sťažnosti, čím bola porušená zásada ústnosti ako aj zásada prezumpcie neviny. Poukázali na zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve, konkrétne na znenie ustanovenia § 49 ods. 1, podľa ktorého disciplinárne previnenia držiteľov poľovných lístkov rieši Disciplinárna komisia, podľa Disciplinárneho poriadku komory, ktorý bol schválený v zmysle zákona Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky dňa 2.9.2009 pod č. 3262/2009-720/1523. Uviedli, že nakoľko sa previnenia, za ktoré boli vylúčení, mali dopustiť dňa 2.2.2011, tak v zmysle disciplinárneho poriadku mal ich previnenie prejednať kárny senát dozornej rady regionálnej organizácie Slovenského poľovníckeho zväzu, ktorý mal postupovať už v zmysle prijatého disciplinárneho poriadku. Ďalej uviedli, že žalovaný mal rešpektovať disciplinárny poriadok Slovenského poľovníckeho zväzu aj Slovenskej poľovníckej komory, a preto nemal ich priestupok prejednať, ale oznámiť previnenie príslušnému orgánu. Dôvodili, že ak sa aj pripustí právomoc Poľovníckeho združenia, ktoré ich podľa svojich stanov mohlo vylúčiť, tak jeho rozhodnutie malo vychádzať zo stanov žalovaného a nie Slovenského poľovníckeho zväzu. Namietali nepreskúmanie priestupku a konanie, v ktorom sa nemali možnosť vyjadriť. Poukázali na to, že prijatím disciplinárneho

poriadku, podľa zákona o poľovníctve, boli stanovené zásady kárneho konania, ktoré zásady musí dodržiavať aj žalovaný, lebo aj keď má autonómiu, tak súčasne je združený v Slovenskom poľovníckom zväze, ktorý prijal disciplinárny poriadok. Tvrdili, že porušením týchto základných zásad kárneho konania boli ukrátení na svojich právach.

Podľa ust. § 244 ods. 1, 2, 3, 6 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Primerane podľa ustanovení tejto časti konajú a rozhodujú sudy aj vtedy, ak to ustanoví osobitný predpis alebo ak preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy vyplýva z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 246 ods. 1 O.s.p. na preskúmanie rozhodnutí a postupov sú vecne príslušné krajské sudy, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 246a ods. 1 O.s.p. miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúma, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

Podľa § 32 ods. 1, 2 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 274/2009 Z. z.“) na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá a) je neziskovou organizáciou, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovníčkových lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva, b) má sídlo na území Slovenskej republiky, c) je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo, d) riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Poľovnícka organizácia môže mať svoje organizačné zložky.

Podľa § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z. z. občianske združenie registrované na výkon práva poľovníctva podľa osobitného predpisu (zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov) je poľovníckou organizáciou podľa tohto zákona.

Podľa § 1 ods. 1, 2, 3 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov občania majú právo slobodne sa združovať.

Na výkon tohto práva nie je potrebné povolenie štátneho orgánu.

Tento zákon sa nevzťahuje na združovanie občanov a) v politických stranách a politických hnutiach, b) na zárobkovú činnosť alebo na zabezpečenie riadneho výkonu určitých povolání, c) v cirkvách a náboženských spoločnostiach, d) na výkon práva poľovníctva.

Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov ak člen združenia považuje rozhodnutie niektorého z jeho orgánov, proti ktorému už nemožno podľa stanov podať opravný prostriedok, za nezákonné alebo odporujúce stanovám, môže do 30 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel, najneskôr však do 6 mesiacov od rozhodnutia požiadať okresný súd o jeho preskúmanie.

Návrh na preskúmanie nemá odkladný účinok. Súd však môže v odôvodnených prípadoch výkon napadnutého rozhodnutia pozastaviť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v danej veci dospel k záveru, že Krajský súd v Prešove vyslovil nesúlad s postúpením veci v súlade s citovanými právnymi normami, a preto ho treba považovať za dôvodný. Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov výslovne ustanovuje vecnú príslušnosť okresného súdu na preskúmanie niektorého z rozhodnutí združenia na základe žiadosti jeho člena a súčasne v právnej norme § 1 ods. 3 ustanovuje, že tento zákon sa nevzťahuje na združovanie občanov na výkon práva poľovníctva, ktorý je upravený osobitným zákonom a to zákonom č. 274/2009 Z. z..

Podľa § 32 ods. 1, 2 zákona č. 274/2009 Z. z. na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá

- a) je neziskovou organizáciou, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva,
- b) má sídlo na území Slovenskej republiky,
- c) je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo,
- d) riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Poľovnícka organizácia môže mať svoje organizačné zložky.

Podľa § 49 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z. disciplinárna komisia komory rieši disciplinárne previnenia (§ 77 ods. 1) držiteľov poľovných lístkov podľa disciplinárneho poriadku komory (§ 77 ods. 2).

Podľa § 77 ods. 1, 2 zákona č. 274/2009 Z. z. disciplinárnym previnením je konanie držiteľa poľovného lístka, ktoré je v rozpore s týmto zákonom a nevykazuje znaky trestného činu, 34)priestupku (§ 76) alebo iného správneho deliktu (§ 78).

Disciplinárne previnenie držiteľa poľovného lístka rieši komora podľa disciplinárneho poriadku vydaného komorou a schváleného ministerstvom.

Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že zákonodarca považuje za poľovnícku organizáciu právnickú osobu zriadenú podľa zákona č. 247/2009 Z. z., ktorá je neziskovou organizáciou, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva, má sídlo na území Slovenskej republiky, je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo, riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Pokiaľ sa člen poľovníckej organizácie dopustí disciplinárneho previnenia, za ktoré zákonodarca považuje podľa § 77 ods. 1 uvedeného zákona konanie držiteľa poľovného lístka, ktoré je v rozpore s týmto zákonom a nevykazuje znaky trestného činu, priestupku (§ 76) alebo iného správneho deliktu (§ 78), zákonodarca ustanovuje na riešenie disciplinárneho previnenia právomoc komory podľa disciplinárneho poriadku vydaného komorou a schváleného ministerstvom.

Zo skutkových zistení v danom prípade vyplývajúcich z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobcovia žiadali o preskúmanie a zrušenie rozhodnutia poľovníckeho združenia, ktoré je treba považovať za poľovnícku organizáciu v zmysle § 32 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z., vo veci ich vylúčenia z tohto združenia. Zo zákonnej úpravy ustanovenej v § 49 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z. disciplinárne previnenia (§ 77 ods. 1) držiteľov poľovných lístkov podľa disciplinárneho poriadku komory (§ 77 ods. 2) rieši disciplinárna komisia komory. Zákon č. 247/2009 Z. z. neupravuje priamo vzťahy medzi členmi poľovníckej organizácie – poľovníckeho združenia, iba všeobecne ustanovuje, že poľovnícka organizácia riadi svoju činnosť stanovami.

Vychádzajúc z uvedenej zákonnej úpravy právomoc na základe zákona č. 274/2009 Z. z. na prejednanie disciplinárneho previnenia držiteľa poľovníckeho lístka má disciplinárna komisia komory a nie poľovnícke združenie ako poľovnícka organizácia. Pokiaľ poľovnícke združenie rozhodovalo o disciplinárnom previnení na základe jeho stanov, jeho rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti je preskúmateľné súdom, avšak nie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ale podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku, keďže poľovnícke združenie vo veci nerozhodovalo ako orgán verejnej správy.

Vecný rozsah preskúmvacej pôsobnosti súdov v správnom súdnictve, t.j. ktoré rozhodnutia podliehajú súdnemu prieskumu, je uvedený v § 244 O.s.p.. Podmienkou na to, aby niektoré rozhodnutia mohli byť preskúmané v rámci správneho súdnictva je tá, aby išlo o rozhodnutie orgánu alebo osoby uvedenej v ustanovení § 244 ods. 2 O.s.p., čo však v prípade rozhodnutia orgánov poľovníckeho združenia o vylúčení niektorého z členov združenia nemožno konštatovať. S poukazom na podstatu prejednávanej veci je nesporné, že takéto rozhodnutie je síce rozhodnutím o právach a povinnostiach člena združenia ako fyzickej osoby, ale nie je rozhodnutím vydaným v oblasti verejnej správy.

Orgány poľovníckeho združenia ako súkromnoprávne právnické osoby rozhodujú na základe stanov združenia v záujmovej oblasti svojich členov, teda iba v oblasti súkromnej a nie v oblasti verejnej. Ich rozhodnutia nie sú realizáciou verejnej moci, ani nesledujú žiaden verejný cieľ alebo záujem, ani nerealizujú zákon, ale interný predpis združenia, ktorým sú Stanovy. Ani zákon o poľovníctve, účinný v čase vydania napadnutého rozhodnutia, ani žiadny iný zákon poľovníckym združeniam nezveril rozhodovaciu právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia. Preto ich rozhodnutia nemôžu podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve v zmysle § 244 ods. 2 O.s.p.. Takémuto prieskumu by podliehali len v prípade, ak by sa týkali oblasti verejnej správy a zákon (nie predpis nižšej právnej sily, alebo ich interný akt) by im v tomto smere zveril právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. V tejto súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti, že zákon č. 83/1990 Zb. má odkazovacie ustanovenia na použitie prieskumu v správnom súdnictve podľa §§ 244 a nasl. O.s.p., ale tieto (v ustanovení § 12 ods. 4) taxatívne vymenované prípady sú však typickými rozhodnutiami vydanými v oblasti verejnej správy, čo je základnou podmienkou ich prieskumu v správnom súdnictve. Pod takýto

prieskum však rozhodne nemožno podradiť rozhodnutie orgánov združenia o vylúčení člena zo združenia, o ktorom bezpochyby nemožno hovoriť ako o rozhodnutí vydaným v oblasti verejnej správy.

Vzhľadom k tomu, že vzťah poľovníckeho združenia a jeho člena je vzťahom súkromnoprávnym a nespadá do oblasti verejnej správy, je treba považovať za právne konformné v predmetnej právnej veci v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. postupovať podľa prvej a tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku a preskúmať napadnuté rozhodnutie orgánu poľovníckeho združenia na základe podanej žaloby v klasickom občianskoprávnom konaní, s poukazom na, že v prejednáwanej veci ide o občianske konanie „sui generis“, v ktorom ustanovenia piatej časti Občianskeho súdneho poriadku aplikovať nemožno.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci Okresným súdom Prešov za dôvodný a rozhodol, že vecne príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Prešov tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 20. marca 2012

**JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth